

Het Beauforthuis – jaarverslag 2025

Culturele diversiteit, duurzaamheid, verkeersveiligheid en de wolf

terugblik 2025

2025 kenmerkte zich wederom door een groei in ons culturele aanbod, én verbreding: meer aandacht voor exposities en daarmee samenhangende workshops, en samenwerking met de kunstzinnige activiteiten van Heygraeff Reinaerde ('Re-Creatie').

Ook werd 2025 gekenmerkt door minder personeelskrapte, wat een zekere ontspanning in de organisatie bracht. Maar óók speelden nog steeds prijsstijgingen een grote rol en is er een onverminderd grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid. Tel daarbij op dat het van groot belang is het theatercafé dagelijks open te houden. Niet alleen om de financiële middelen en omdat we het belangrijk vinden bio-producten aan een gemêleerd publiek aan te bieden en bij te dragen aan een eerlijke economie, maar zeker ook omdat ons toegankelijke café een 'fuikfunctie' heeft: het is een uitstekende opstap om onze voorstellingen te bezoeken.

In samenwerking met de provincie is een goed plan voor verduurzaming van het pand tot stand gekomen. De gemeente helpt ons ook dit jaar met de stijgende energiekosten.

En hoewel het café nog altijd inzet vraagt van Lidwien Vork, kan ze zich toch weer meer richten op haar directeurs taken, wat hard nodig is i.v.m. de verduurzamingsplannen.

Met de verduurzaming wordt ook de historie van de oorspronkelijke boerderij (later pastorie en nu theatercafé) weer zichtbaar gemaakt. Dit stimuleert ons om ons meer in die historie te verdiepen, wat resulteerde in het maken van 10 historische panelen voor Open Monumentendag 2025. En die zijn op hun beurt een aanzet om ons te verdiepen in wat de historie zegt over de toekomst van het Beauforthuis, want álles borduurt voort op wat eerder al was.

Aantal voorstellingen en evenementen

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Film				6	4	4
Kinderen	3	2	6	2	6	9
Pop	14	15	22	9	19	19
Jazz	12	13	14	10	23	15
Klassiek	4	10	17	12	18	10
Wereldmuziek / Multicul	19	14	20	17	14	14
Cabaret / Kleinkunst	11	10	23	13	20	22
Streektaal	4		1	1	2	6
Literair	7	4	2	4	5	12
jongeren						6
Expeditie Zeist	4	1		5	4	7
TOTAAL	78	69	105	79	115	124

Uitgelicht!

Een paar culturele activiteiten zetten we extra in het zonnetje.

De *live jazzcafé's* waarmee we in 2024 startten hebben zich dit jaar gevestigd. Zeven maandagavonden zorgden de bands van Marc van den Bosch dit jaar voor een gezellige sfeer, met de ene keer groovy stukken van Wayne Shorter en Herbie Hancock, de andere keer de sound van de bigbands. En een enkele keer een jamsessie!

Het *museale team* organiseerde dit jaar exposities van Jacoba Haas (met o.m. een lezing door Bart Rutten, directeur van het Centraal Museum), Floor Haakman en Esther van Weegen. Daarnaast waren er popup expo's van foto's van geograaf/fotograaf Dirk Wiersma, uit wiens nalatenschap wij een grote collectie ontvingen, om de aankomende verduurzaming mede mee te financieren.

De Heygraeff

Zorgorganisatie Reinaerde organiseert op De Heygraeff (Woudenberg) een creatieve zorgcommunity, met *artists in residence* die er o.m. workshops opzetten voor bewoners en bezoekers. Het Beauforthuis is er een samenwerking mee aangegaan, resulterend in een tiendaags zomerprogramma (workshops en concerten), zowel op de Heygraeff als in het Beauforthuis.

Gen Z

Een mini-serie met musici van de nieuwste generatie: Gen Z. Het is zó makkelijk om terug te grijpen op artiesten van naam, maar het is ook zó belangrijk om steeds weer open te staan voor artiesten die helemaal aan het begin staan van wat een mooie carrière kan worden. Met Nolwenn, MOREËL, Lars, Nadine en Chellovecks hadden we een puike staalkaart, van singer/songwriter tot gitaarband. En grotendeels uit onze directe omgeving! Een gemiddeld bezoekersaantal van bijna 50 vinden wij helemaal niet zo gek hiervoor.

Jagers in het Beauforthuis

De oude jagerstraditie van de Hubertusmis begint intussen ook een Beauforthuistraditie te worden. Op 19 oktober waren de hoornblazers weer van de partij, waarna de Hubertusmis werd opgevoerd door diaken Coen van Loon.

Nog een jager: wolf Bram

Wolf Bram zorgde voor onrust en ongerustheid, tot hij in december werd afgeschoten. Directe confrontaties hadden we gelukkig niet, maar de provincie had in de omgeving matrix-borden geplaatst om publiek te ontmoedigen te recreëren op de Heuvelrug. En er was natuurlijk landelijk veel 'ophef' om hem.

Het Beauforthuis merkte vooral een terugloop in het theatercafé-bezoek, zeker van gezinnen met kinderen. Ook liepen we zaalhuurders mis, omdat die zich niet veilig voelden in de Koepel van Stoop (vrij geïsoleerd in het bos), en zelfs niet in de Boskamer of Kerkzaal van het Beauforthuis zelf, in een toch bewoond en drukker deel van het bos. Hurende zakelijke klanten hadden soms expliciet in hun bedrijfsbeleid opgenomen de Heuvelrug te mijden zolang Bram rondliep en trainingsorganisaties wilden hun klanten niet meenemen naar het Beauforthuis, omdat ze hun deelnemers ook individueel naar buiten zouden sturen en dat voor zichzelf niet konden verantwoorden.

Corona was vele malen erger, maar de Grote Boze Wolf heeft dit jaar toch een geschatte inkomstenderving van enkele tienduizenden euro's veroorzaakt.

Bram liep eind december niet meer rond en ondanks bovenstaande is dat óók erg jammer.

Externe zalen

Op 17 oktober speelde TIMEBOX muziek van de Nederpopjaren 1964-1974, in de Oosterkerk, georganiseerd door zusterstichting Kamperlinie. De meer dan 350 bezoekers hadden we nooit in het Beauforthuis kunnen herbergen.

De Koepel van Stoop was de meeste laatste zondagen van de maand geopend voor publiek. Zo kunnen passanten en gerichte bezoekers kennismaken met dit Rijksmonumentje, dat verder meestal rust, met gesloten luiken. Een groep vrijwilligers zorgt geregeld op deze zondagen voor iets extra's: een kleine expositie, viering van Koningsdag of een muzikaal of dichtertelijk onthaal.

Ook waren er verschillende kleinschalige concerten bij de Koepel, zoals een zonsopgangsconcert van Eric Vaarzon Morel, het midzomernachtconcert met muziek van Bach op drie akoestische basgitaren en een muzikale boeklezing van theatermaker Tjerk Ridder (met zijn ezel Lodewijk).

Verkeersveiligheid en parkeren

Voor 2025 maakte het niet meer uit, maar het voor 2026 geplande groot onderhoud aan de N224 is inmiddels uitgesteld tot 2027. We moeten daarom een jaar langer wachten op verbetering van de verkeersveiligheid voor auto's, fietsers en wandelaars. Tegelijk is er met de Provincie Utrecht een plan ontwikkeld om parkeren op het terrein van SBB voor het Beauforthuis te ontwikkelen. De gemeente Zeist neemt hierin de regie op zich om het gerealiseerd te krijgen.

Energieprijzen

Begin 2025 hebben wij een nieuw energiecontract afgesloten, met vaste prijzen en een looptijd van 3 jaar. Sinds de energieprijzen bij aanvang van de oorlog tegen Oekraïne stegen hebben we op ondersteuning van de gemeente kunnen rekenen. De nieuwe vaste prijzen

geven ons een paar jaar rust, maar zijn nog steeds een stuk hoger dan vóór 2022 en de bijdragen van de gemeente Zeist blijven nodig.

Verduurzaming Pand

Verduurzaming van een 19de eeuws kerkgebouw met monumentale status is niet makkelijk. Maar met het provinciale **Ontzorgingsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed** (voor maatschappelijke vastgoedeigenaren en/of culturele gebruikers van dergelijke panden) wordt het ook voor ons mogelijk een gedegen verduurzamingsplan op te stellen, zonder zelf de expertise in huis te hebben.

In het kader van dit programma is in 2023 een duurzaamheids-scan opgesteld voor het Beauforthuis. Hieruit komen verschillende adviezen voort, met technische en financiële onderbouwing gericht op besparen van energie. Denk hierbij aan isolatie, zonnepanelen en duurzame verwarming en ventilatie. Hieraan koppelen we de benodigde verbouwing van het theatercafé en verbeterde warmte- en koudeventilatie van de kerkzaal.

Het programma behelst tevens het opstellen van een onderhoudsplan.

Financiering komt tot stand door vrienden van het Beauforthuis, overheden en fondsen. *In september 2025 zegde RVO via de regeling DUMAVA al een forse bijdrage toe!*

Aanvullend hierop wordt gewerkt aan verduurzaming door bijv. buitenzonwering voor de ramen van de kerkzaal.

Los van verduurzaming van het pand zoeken we ook altijd andere dingen: het gebruik van siropen met kraanwater i.p.v. getransporteerde glazen flessen frisdrank, bloemen uit tuin en veld i.p.v. uit de sierteelt, elektrische kaarsjes i.p.v. waxinelichtjes etc. Niet allemaal met grote impact, maar ‘alle beetjes helpen’, om het maar eens met een cliché te zeggen.

Verwachting is dat januari 2026 een grootschalige ingreep aan het pand zal plaatsvinden.

Personele situatie

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het toch gelukt wat ruimte te creëren in het personeelsbestand. Het gaat daarbij vooral om het personeel ‘op de vloer’ bij concerten en theatercafé. Inwerken en aansturen vraagt nog altijd veel inzet van directeur Lidwien Vork, maar er zit progressie in. Dat betekent nog niet dat zij zich weer volledig op haar directietaken kan richten, maar wél dat ze daar weer méér tijd voor heeft.

Beauforthuis in vergelijking met andere theaters

Wij zijn pioniers in cultureel ondernemen en we staan voor een culturele sector die zélf substantieel bijdraagt aan het ophouden van de eigen broek.

Het Beauforthuis bewijst keer op keer dat het met een relatief geringe subsidie een groot resultaat realiseert, zeker ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Er is sprake van een multiplier-effect dat iedere gesubsidieerde euro meer dan waard maakt.

culturele diversiteit

Met onze programmering willen we een dwarsdoorsnede van de bevolking aanspreken en bindingen creëren met *cross overs* van culturen. Het behoeft geen betoog meer dat een podium dan niet meer wegkomt met louter ‘derde generatie of meer’ nederlandse artiesten.

Zonder dat er nu dik bovenop te leggen, heeft het Beauforthuis al jaren een divers programma. Wij zoeken altijd naar goede muziek, en vandaag de dag kom je dan vanzelf uit bij een grote diversiteit. Izaline Calister brengt ons de Cariben. Joep Pelt voert ons mee naar Soweto. Maame Joses leeft zich met de muziek van Nina Simone in in de gesegregeerde werkelijkheid van de Verenigde Staten. Göksel Yilmaz brengt de enorme variëteit van het Midden-Oosten naar het Beauforthuis. Hermine Deurloo speelt met Stochelo Rosenberg, de

koning van de gipsy jazz. De flamenco van Maria la Serrana. De joods-arabische muziek van La Rosa. De ierse folk van The Fuerys. De Palatatca Village Band uit Transsylvanië. Lindyhop uit Harlem. Chopin, Liszt en Alkan. Alex Roeka's liederen van de rafelranden van de nacht. Eric Vloeimans met een keur aan artiesten uit de Europese jazzscene. Tango en Argentijnse folk.

En het gekke is: je hebt geen moment het idee dat het hier niet thuishoort, dat het niet past. Dit is gewoon de praktijk van live muziek in Nederland anno de 21ste eeuw.

doelgroep

Streven van het Beauforthuis is podiumkunst voor zoveel mogelijk mensen te ontsluiten, elk naar zijn smaak, zonder concessies te doen aan de artistieke kwaliteit. Wij zien door de jaren heen ook dat ons publiek diverser wordt, dat er écht iets verandert. Toch geven we ook dit jaar weer extra aandacht aan bijzondere doelgroepen:

- **kinderen en jongeren:** met hoogwaardige kinderconcerten op zondagmiddag, multiculturele voorstellingen, pop-achtige concerten en klassieke concerten die op een luchtige en informele manier worden gebracht willen wij deze groep in het theater halen.
- **van oorsprong niet-westers publiek:** de multicult-concerten brengen muzikale culturen samen, zoals die culturen overall in onze samenleving samenkomen. Veel Nederlanders van niet-westerse oorsprong zijn van huis uit niet gewend naar het theater te gaan. De muziek op de Nederlandse podia is dan ook vaak nog 'vreemd' voor hen. Met deze concerten willen wij aansluiting vinden met de muziek uit andere culturen en die Nederlanders die daarin hun wortels hebben uitnodigen de stap naar het theater te maken.
- **de niet-theaterbezoeker:** er is een grote groep Nederlanders (40%) die niet van main stream muziek houdt en slecht wordt bediend via de gebruikelijke media. Op met name deze groep richten wij ons o.m. met de streektaal. De liedjes gaan over het gewone leven en worden misschien gezongen in een niet-eigen dialect, maar spreken door hun inhoud en sfeer toch mensen in het hele land aan.

samenwerking

- Rndom o.m. de serie culturele diversiteit zijn er goede contacten en samenwerkingsafspraken met **lokale migranten-organisaties**, o.m. op het gebied van publiciteit en advies.
Een en ander vindt ook plaats onder de noemer **Platform Culturele Diversiteit**.
- Aan **Buddy to Buddy**, die vluchtelingen en lokale bewoners met elkaar in contact brengt, bieden we ruimte en samen maken we er leuke en gezellige avonden van, zo mogelijk met live muziek.
- Met **De Heygraeff** zijn we dit jaar een samenwerking gestart, met concerten en workshops op beide locaties.
- Het **Regionaal Bureau voor Tourisme Utrechtse Heuvelrug** is sinds zijn oprichting in 2009 een waardevolle partner gebleken op m.n. het gebied van publiciteit. Wij zijn sinds 2015 een Toeristisch Overstappunt (TOP-lokatie).
- Beauforthuis is informatiepunt **Staatsbosbeheer** en werkt met SBB samen bij wandelingen.
- In de **Oosterkerk** kunnen we grote concerten organiseren. Enkele jaren geleden hebben we daarvoor ook een professionele podium-infrastructuur aangelegd (theaterdoek, licht en geluid).
- Met **landgoed Den Treek Henschoten** hebben we afspraken over het organiseren van miniconcertjes in de Koepel van Stoop die wij van Den Treek huren. Hiermee worden oude banden gerevitaliseerd, want De Koepel werd gebouwd door J.B. Stoop, die ook de landbouwschool stichtte, die we nu kennen als ons theatercafé. Het Beauforthuis behoorde oorspronkelijk ook bij het toenmalige landgoed.